

Začátkem září je v kalendáriu Rodopisné revue **90. výročí úmrtí MUDr. Jana Janského.**

Jeho příjmení v Praze nese a připomíná název ulice i školy na sídlišti Velká Ohrada. V Čechách pak město Janské Lázně, nebo bronzová, stříbrná a zlatá plaketa pro dobrovolné dárce krve. Po hematologických testech při výzkumu vlastností krve svých pacientů na psychiatrické klinice v Praze Kateřinkách v letech 1906-1907 česky popsal nejen tři základní krevní skupiny A, B a nula (nezávisle na starší studii Rakušana Dr. Landsteinerja), ale hlavně prokázal a definoval existenci té čtvrté - AB. Tajemství krve tak pro celý svět vyřešil s konečnou platností.

Jan Janský se narodil dne 3. dubna 1873 v rušném domě čp. 31 vedle hostince Na Knížecí, na tehdejší Schwarzenbergově třídě (dnes Nádražní, Praha - Smíchov). Křestní jméno dostal po otci, obchodníku "všech druhů mýdla a svíček". Také po dědovi, který na rozvíjející se průmyslový Smíchov přivedl rod Janských z poklidných Jinonic už v polovině 19. století.

Pilnost v učení - prý po mamince Marii rodem Zelenkové, Janský brzy uplatnil na místním Akademickém gymnáziu, kde maturoval 6. července 1892. Medicínská studia završil promocí 14. května 1898 (MUDr.). Ze spokojeného manželství s Hedvikou rozenou Bečkovou měl syny Stanislava, Jana a dceru Adu. Žili spolu na pražském Novém Městě, v domě U zlatého vola na Karlově náměstí.

Na nedaleké psychiatrické klinice doktor Jan Janský začínal v roce 1899 jako externista. Docentury dosáhl r. 1907, profesorského titulu roku 1914. Zkoumal příčiny schizofrenie, hysterie a psychické infekce. Válečné roky práce na obvazištích přední frontové linie i v polních lazaretech v zázemí srbské a italské fronty mu podlomily zdraví. Milovanou vědu však neopustil, působil jako přednosta oddělení neurologie a soudní psychiatrie v pražské posádkové nemocnici. Osmáctyřicetiletý docent, profesor LF UK, městský radní a iniciátor dárcovství krve MUDr. Jan Janský zemřel 8. září 1921 v Černošicích.

-mt-